

Klaar voor het

 Florian van Rees

In een half jaar bouwden Florian van Rees en haar vriend een kale bestelbus om tot een mooie camper. Er is een weekend geprikt om te gaan uitproberen wat werkt en wat niet. Waar is de gevreesde condens? Dit is haar verslag van de lakmoesproef.

Eerst nog even boodschappen doen, want dan hoeft dat later in het testweekend niet meer. Als we over de parkeerplaats naar de supermarkt lopen, kijk ik nog even om en schrik. Water onder de bus! Dat belooft wat, nog geen vijf minuten van huis en de eerste bouwfout dient zich al aan. Het systeem om de watertank onder het bed te vullen deugt niet. Het water in de tank klotst hoger dan gedacht, naar de open uitgang van de vulslang. Vandaar dus dat plasje op de parkeerplaats. Maar, heel praktisch, naast de supermarkt zit een bouwmarkt. Dus doet de een de boodschappen en koopt de ander een afdichtdop. Voor de zekerheid hangen we het nieuwe opvouwbare emmertje onder de gedichte slanguitgang. Bovenaan de to-do-lijst: een goed watervulstelsel aanleggen. Zes maanden zijn we voor de deur in Utrecht aan het bouwen geweest aan onze bus, een Iveco Daily 3.0 uit 2009, met zo'n 211.000 kilometer op de teller. Gevonden op internet, bij een handelaar in Duitsland. Gewapend met een budget van € 20.000 voor het totale project - inclusief de Daily en tot nieuwe banden, keuringen en beveiliging aan toe - zijn we in onze vrije tijd een half jaar afgekoppeld geweest van de rest van de wereld. Doordeweeks en in de avonden alles bedenken en de spullen kopen, elk weekend en een vakantieweek klussen. Monomaan, lange dagen, met ups en downs. Alleen de aanleg van de elektra hebben we uitbesteed; een verstandige klusser kent zijn beperkingen.

CHAMPAGNE

Nu gaan we alles uitproberen, tijdens een zonnig weekend in Friesland. We hebben ons erop verheugd. In de koelkast ligt een fles champagne om te vieren dat we, zoals

avontuur

▶ De walstroomkabel gaat in een Powercon-aansluiting.

◀ Er staat 211.252 kilometer op de teller.

▲ In de keukenkast zit alles in mandjes, maar dat kost wel ruimte.

▼ De elektra is aangelegd door een professional, mooi weggewerkt in de bank.

▲ Een tweedehands aanrecht met drie pitten, maar wel nieuwe potten en pannen.

▼ Vanwege een wielkast staat het scheidingstoilet op een verhoogd vloertje.

▲ Een bouwfout: de watervulopening lekt.

▲ Het plafond is afgewerkt met bamboe.

We kiezen bewust een camperplaats zonder voorzieningen, in Nationaal Park Eernewald

► In het testweekend is het prachtig weer en volle maan.

dat heet, een soort van klaar zijn. Manlief rijdt het eerste stuk en al gauw klim ik naar achteren om rammeltjes weg te werken. Gewapend met transparante stootdopjes kruip ik over de grond en plak ik dopjes bij onder meer de wc-deur en het keukenlaatje. Het bestek houdt zich rustig dankzij de theedoek die eroverheen ligt. Ook uit de hoge kast komt geen geluid. Op de planken bevinden zich anti-slipmatjes, en de truc om glazen in een kartonnen doos met vakdeler te zetten, werkt kennelijk ook. Het dashboard meldt wel een storing, in het Duits. 'Blinker Anhänger kontrollieren' knippert in oranje letters, maar we hebben helemaal geen aanhanger. Ik ga op zoek naar de handleiding van de auto. Helaas, vergeten, waarmee het plan om dit weekend de werking van knoppen, schakelaars en dashboard te bestuderen in het water valt. We hebben zin in koffie en stoppen op een parkeerplaats aan de A28. Een primeur: niet naar binnen hoeven voor koffie, maar die zelf zetten, met een 12V-waterkokertje. Dat leek me een echt hebbeding toen ik het zag in een kringloopwinkel. Stroom hebben we immers genoeg van ons 375W-zonnepaneel. Hiermee kunnen we gas besparen! Handig ook voor als de gasflus (9,5 kilo) leeg raakt. Maar jemig, wat duurt het lang voordat het water kookt. Te lang.

De koffie smaakt er niet minder om, dus water koken we voortaan met de fluitketel. Dunne bodem, zo gepiept.

OFF-GRID

Sinds we ook op Facebook zijn toegetreden tot de groeiende groep van zelfbouwers, hebben we nieuwe woorden geleerd. Zoals *stealth*, wat betekent dat je bus aan de buitenkant niet herkenbaar is als camper. Dat gaat niet op voor onze Daily, met zijn gezellige raampjes in de achterdeuren. En *off-grid*. Dat willen we wel: meerdere dagen zelfvoorzienend kunnen zijn op het gebied van stroom, water en sanitair. Daarom kiezen we bewust een camperplaats zonder voorzieningen, in Nationaal Park Earnewald. Vanuit het naastgelegen weiland klinkt de roep van een grutto. Na aankomst halen we de vouwfietsen uit de bergruimte. Op de fietskaart van het huis staat een mooi rondje van zo'n 30 kilometer, met veel pontjes, zoals die van het eiland De Burd naar Grou en de op zonne-energie aangedreven Oerhaal, tussen Warten en Earnewald. Van camperbouwers zijn we ineens fietstoeristen, wat natuurlijk zo'n beetje de bedoeling was. Terug bij de bus klappen we de Qlima-buitendouche uit. Deze geiser met doucheslang bevindt zich bij de achterdeuren, op een plankje met

een scharnier. Een heerlijke straal, heet ook. In onze onderbroek zwaaien we vrolijk naar passerende fietsers. Collega-zelfbouwers op het veld volgen het tafereel met belangstelling. Als ze even later komen buurten, oogst vooral ons bamboe-plafond complimenten. Bij hen doe ik een idee op voor een hor; iets met klittenband.

ZAAGSEL

Dan de toiletwestie. Om verschillende redenen willen we geen chemisch toilet. We hebben een scheidingstoilet gebouwd: wat nat is loopt via een slang aan de voorkant naar de vuilwatertank, het vaste valt in een emmer met een zak aan de achterkant en dat dek je af met een handje zaagsel. We stellen het gebruik zo lang mogelijk uit – geen van ons wil het brandschone pleetje bevuilden – maar uiteindelijk is het manlief die te nodig moet. We ruiken niets, ook de volgende dag niet. Op het menu staat pasta carbonara, met salade. Ach jee, nog geen slabak in huis, dan maar in de grootste pan. En oei, het lipje van het blikje maïs breekt af. Gelukkig hebben de burens wel een blikopener. Tijdens het koken raakt manlief gefascineerd door de app van het zonnepaneel en de display van de lithium-accu (100Ah). Wat verbruikt het meest? Om de beurt gaan de apparaten aan. De dieselmachiel wint, gevolgd door de koelkast en de waterkoker. De volgende ochtend, dus zonder bijladen door de zon, is de accu nog 80 procent vol.

Het is een frisse nacht in Friesland, 2 graden slechts. Toch hebben we het totaal niet koud. We slapen gewoon heerlijk, met het dakraam een stukje open. Verwonderd constateren we bij het opstaan: geen condens! Vorig jaar zag de voorruit van de huurcamper er elke ochtend uit alsof het regende, maar dan binnen. En nu: helemaal droog. Het lijkt erop dat we niet voor niets de eerste weken (en honderden euro's) hebben besteed aan het isoleren van de bus. Er zijn nog wat dingetjes te ontdekken en te verbeteren: waar moet de prullenbak, wel of geen mandjes in de hoge kast, het vriesdeel bij de koelkast betrekken zonder dat alles bevriest, de gordijntjes ... En nog twee flinke klussen: draaistoelen monteren en een luifel maken. Dan is de bus klaar voor grote avonturen. En wij ook. **AN**

